

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	10So/33/2015
Identifikačné číslo spisu:	4014200844
Dátum vydania rozhodnutia:	30.03.2016
Meno a priezvisko:	JUDr. Zuzana Ďurišová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2016:4014200844.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zuzany Ďurišovej a členov senátu JUDr. Jany Henčekovej, PhD. a JUDr. Eleny Berthotyovej, PhD., v právnej veci navrhovateľa V. Q., nar. XX. XX. XXXX, bytom B., proti odporkyni Sociálnej poisťovni - ústrediu, Ul. 29. augusta 8, Bratislava, o preskúmanie rozhodnutia odporkyne č. XXX XXX XXXX X zo dňa 28.07.2014 o zamietnutí žiadosti o priznanie invalidného dôchodku, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Nitre č. k. 23Sd/225/2014-19 zo dňa 26.01.2015, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Nitre č. k. 23Sd/225/2014-19 zo dňa 26. januára 2015 p o t v r d z u j e .

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

Krajský súd napadnutým rozsudkom potvrdil v súlade s ustanovením § 250q ods. 2 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok (ďalej len „O.s.p.“) rozhodnutie odporkyne č. XXX XXX XXXX X zo dňa 28.07.2014, ktorým táto podľa § 70 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon“) zamietla žiadosť navrhovateľa o invalidný dôchodok s odôvodnením, že ku dňu vzniku invalidity nesplnil podmienku potrebného počtu rokov obdobia dôchodkového poistenia na vznik nároku na invalidný dôchodok.

Krajský súd v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že z obsahu evidenčného a spisového materiálu odporkyne nepochybne vyplýva, že navrhovateľ pred vznikom invalidity, t. j. pred 27.08.2013, získal celkovo 8 rokov a 275 dní dôchodkového poistenia, teda nesplnil zákonom stanovenú podmienku na vznik nároku na invalidný dôchodok podľa ust. § 70 ods. 1 zákona, preto napadnuté rozhodnutie odporkyne ako vecne správne potvrdil.

O trovách konania súd rozhodol tak, že neúspešnému navrhovateľovi ich náhradu nepriznal.

Proti rozsudku krajského súdu podal navrhovateľ včas odvolanie. Napadnutý rozsudok považoval za

nesprávny, veľmi nespravodlivý a vychádzajúci z nesprávneho posúdenia veci hlavne vzhľadom na to, že medicínsku podmienku nároku na invalidný dôchodok splnil.

Konštatoval, že priznaniu dôchodku bráni jedine suma, ktorú mal odvieť v prospech Sociálnej poisťovne v rámci dôchodkového poistenia a zároveň uviedol, že je ochotný zaplatiť poistné, ktoré neplatil, aby tak splnil nie len medicínsku, ale aj materiálnu stránku priznania nároku na invalidný dôchodok.

V ďalšom kritizoval prílišnú tvrdosť právnej úpravy s tým, že súd v rámci svojho rozhodovania má k dispozícii aj inštitút voľnej úvahy, poprípade interpretácie a analógie, prostredníctvom ktorých by mohol zohľadniť konkrétne okolnosti daného prípadu a zmierniť tak napríklad prílišnú tvrdosť aplikácie daného zákona. V tejto súvislosti poukázal na doterajšiu judikatúru Ústavného súdu, týkajúcu sa interpretácie právnych predpisov (napr. II. ÚS 148/06, III. ÚS 348/06, IV. ÚS 209/07, podobne aj I. ÚS 252/07) ako aj na rozsudok Najvyššieho súdu sp. zn. 6Sžo/51/2011.

Záverom navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie.

Odporkyňa vo vyjadrení k odvolaniu uviedla, že dôvody, ktoré navrhovateľ uviedol v odvolaní, nepovažuje za opodstatnené. Mala za to, že súd prvého stupňa správne zistil skutkový stav veci, na základe ktorého náležite právne posúdil vec, pričom nezistil nezákonnosť preskúmaného rozhodnutia odporkyne.

K námietke navrhovateľa, že je ochotný zaplatiť poistné, ktoré neplatil, aby tak splnil nielen medicínsku, ale aj materiálnu stránku priznania nároku na invalidný dôchodok uviedla, že navrhovateľ nepreukázal získanie dôb uvedených v § 142 ods. 3 zákona, ktorý umožňuje zaplatiť poistné na dôchodkové poistenie aj dodatočne za stanovené obdobie.

Poznamenala, že vzhľadom na skutočnosť, že navrhovateľ získal pred vznikom invalidity celkovo 8 rokov a 275 dní dôchodkového poistenia, čím nespĺnil zákonom stanovenú podmienku na vznik nároku na invalidný dôchodok podľa ustanovenia § 70 ods. 1 zákona, bola jeho žiadosť o invalidný dôchodok napadnutým rozhodnutím správne zamietnutá. Dodala, že k námietkam navrhovateľa podala podrobné písomné vyjadrenie zo dňa 15.12.2014.

Odporkyňa uviedla, že trvá na vecnej správnosti napadnutého rozhodnutia, preto navrhla, aby odvolací súd napadnuté rozhodnutie súdu prvého stupňa ako vecne správne potvrdil.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací podľa § 10 ods. 2 O.s.p., napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo, preskúmal bez pojednávania v súlade s § 250ja ods. 2 O.s.p. a jednomyselne dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľa nemožno vyhovieť.

Predmetom súdneho konania bolo preskúmanie zákonnosti rozhodnutia odporkyne o zamietnutí žiadosti navrhovateľa o priznanie invalidného dôchodku.

Ako vyplýva z obsahu spisu, navrhovateľ dňa 23.06.2014 požiadal o invalidný dôchodok, a to od 27.08.2013. Jeho žiadosť bola rozhodnutím odporkyne č. XXX XXX XXXX X zo dňa 28.07.2014 zamietnutá s odôvodnením, že nezískal potrebný počet rokov dôchodkového poistenia na vznik nároku na invalidný dôchodok. Navrhovateľ podal proti tomuto rozhodnutiu opravný prostriedok. Podľa posudku posudkového lekára sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, pobočky Nové Zámky zo dňa 23.06.2014 je navrhovateľ od 27.08.2013 invalidný podľa ustanovenia §71 ods. 1 zákona s mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť 75 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou.

Podľa § 70 ods. 1 zákona o sociálnom poistení, poistenec má nárok na invalidný dôchodok, ak sa stal invalidný, získal počet rokov dôchodkového poistenia uvedený v § 72 zákona a ku dňu vzniku invalidity nespĺňa podmienky nároku na starobný dôchodok alebo mu nebol priznaný predčasný starobný

dôchodok.

Z citovaného ustanovenia § 70 ods. 1 zákona jednoznačne vyplýva, že poistenec má nárok na invalidný dôchodok, pokiaľ kumulatívne splní tri zákonné podmienky:

1. stal sa invalidným a
2. získal počet rokov dôchodkového poistenia uvedený v § 72 a
3. ku dňu vzniku invalidity nespĺňa podmienky nároku na starobný dôchodok alebo mu nebol priznaný predčasný starobný dôchodok.

Navrhovateľ síce dve z uvedených podmienok pod bodom 1. a 3. splnil, ale nezískal počet rokov dôchodkového poistenia uvedený v § 72, čo v jeho prípade (nad 45 rokov veku) znamená 15 rokov podľa § 72 ods. 1 písm. g/ zákona, pretože pred vznikom invalidity (t. j. pred 27.08.2013) získal iba 8 rokov a 275 dní dôchodkového poistenia. Táto skutočnosť nebola v konaní sporná, navrhovateľ ju ani nenamietal, iba ju nepovažoval za rozhodujúcu.

Zákon jednoznačne stanovuje podmienky, ktoré musia byť súčasne splnené, aby poistencovi vznikol nárok na invalidný dôchodok a nedáva odporkyni možnosť „odpustiť“ nesplnenie niektorej z nich. Odporkyňa preto za tohto skutkového stavu nemohla žiadosť navrhovateľa o priznanie invalidného dôchodku vyhovieť. V konaní tiež bolo navrhovateľovi vysvetlené, prečo nemôže doplatiť poistné za chýbajúce obdobie; zákon č. 461/2003 Z. z. v ustanovení § 142 ods. 3 taxatívne vymedzuje obdobia, za ktoré je možné dodatočne zaplatiť poistné, pričom navrhovateľ nespadá pod žiadne z nich. K namietanej tvrdošti zákona treba poznamenať, že zákon v tomto smere nedáva odporkyni žiadnu možnosť na odlišné posúdenie.

Na základe uvedeného preto aj odvolací súd považoval rozhodnutie odporkyne za zákonné a rozsudok krajského súdu ako vecne správny podľa § 219 O.s.p. potvrdil.

O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku, lebo navrhovateľ v odvolacom konaní nebol úspešný a odporkyni náhrada trov nepatrí zo zákona.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku n i e j e prípustný opravný prostriedok.